

ที่ อด ๐๐๒๓.๓/๓๙๗

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
เทศบาลนครอุดรธานี และเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

ตามหนังสือจังหวัดอุดรธานี ด่วนที่สุด ที่ อด ๐๐๒๓.๓/ว ๕๒ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕ ได้ขอความร่วมมืออำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง ยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๙ ก วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เนื่องจากมีประเด็นข้อซักถามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว

ในการนี้ จึงขอความร่วมมืออำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวเพิ่มเติม สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี เทศบาลนครอุดรธานีและเทศบาลเมือง ทุกแห่ง ขอให้พิจารณาดำเนินการเช่นเดียวกัน รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๔๒๒๑ ๒๕๙๘
Email:dolaud81@gmail.com

☐ ผ.บ.ท.	☐ กง.กม.
☐ กง.บด.	☐ กง.กก.
☒ กง.สส.	☐ กง.ทอ.

หน้า
๕๖

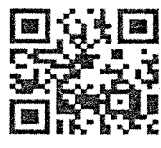
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
 เลขรับที่ 5328.
 วันที่ 5 พ.ค. 2565
 หน้า 1405.
 กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
 เลขรับที่ 1183
 วันที่ 5 พ.ค. 2565
 เวลา.....

ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๑๑๗๕

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๒/ว ๗๕ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๕ ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๓๙ ก วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เนื่องจากมีประเด็นข้อซักถามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว จึงขอชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวเพิ่มเติม และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย รายละเอียดตามเว็บไซต์ <https://bit.ly/3vzrVLS> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 ๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
 โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๗๒๒๕/๐๘-๑๑๗๔-๓๗๓๘
 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

แนวทางการปฏิบัติตามกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต
หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. คำถาม

กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถใช้บังคับย้อนหลังได้หรือไม่

ความเห็น การกำหนดวันใช้บังคับของกฎหมายเพื่อให้ทราบว่ สภาพบังคับของกฎหมายแต่ละฉบับมีผลใช้บังคับตั้งแต่เมื่อใด การประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นเพียงการแสดงถึงการมีสภาพเป็นกฎหมายของกฎหมายฉบับนั้น ๆ แต่กฎหมายที่มีการประกาศนั้นอาจจะไม่มีผลบังคับใช้ในทันที การที่กฎหมายจะมีสภาพบังคับหรือมีผลใช้บังคับแก่ผู้อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายจะเกิดขึ้นต่อเมื่อถึงกำหนดเวลาวันใช้บังคับตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ซึ่งการที่จะกำหนดวันใช้บังคับเป็นวันใดหรือเมื่อใด ต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของกฎหมายในแต่ละเรื่องที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ เหตุผลและความจำเป็นในทางนโยบาย สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อกำหนดความเหมาะสมของวันที่กฎหมายควรจะมีผลใช้บังคับเมื่อใด สำหรับกรณีที่กำหนดให้กฎหมายมีผลบังคับย้อนหลังสามารถกำหนดได้ อันอาจเป็นผลเนื่องมาจากความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม ความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือความมั่นคงของประเทศ รวมทั้งกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน หรือเพื่อความต่อเนื่องของสภาพบังคับหรือมาตรการทางกฎหมาย โดยกำหนดให้กฎหมายใหม่มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องจากกฎหมายเดิมที่ถูกยกเลิกหรือสิ้นผลไป ซึ่งการกำหนดวันใช้บังคับของกฎหมายรูปแบบนี้ต้องกำหนดวันเดือนปีที่ใช้บังคับไว้แน่นอน ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ซึ่งต่อเนื่องกับกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงสามารถกระทำได้

อนึ่ง กรณีผู้ประกอบการได้ยื่นขอใบอนุญาต จัดตั้งตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ; และหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือหนังสือรับรองการแจ้งในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ แต่ก่อนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบการดังกล่าวสามารถขอคืนค่าธรรมเนียมที่ได้มีการชำระ ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ เนื่องจากการที่ราชการส่วนท้องถิ่นรับชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวจากผู้ประกอบการเป็นการรับชำระค่าธรรมเนียมโดยปราศจากมูลอันจะอ้างตามกฎหมาย ทำให้ผู้ประกอบการเสียเปรียบเข้าลักษณะเรื่องลามมิควรได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๐๖ ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องคืนเงินที่รับชำระเป็นค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้แก่ผู้ประกอบการ

๒. คำถาม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับใหม่ เพื่อให้มีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบกิจการหรือไม่

ความเห็น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเฉพาะกรณีการกำหนดค่าธรรมเนียมในเรื่องที่เกี่ยวข้อง แต่มิได้กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติยกเว้นค่าธรรมเนียมในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ กฎกระทรวงฉบับนี้ จึงมีผลบังคับใช้กับผู้อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิจำเป็นต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับใหม่เพื่อให้กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับผู้ประกอบกิจการอีก

๓. คำถาม

ขั้นตอนและวิธีการคืนเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าว จะมีวิธีการขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร

ความเห็น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงินการเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๕๔ กำหนดว่า กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินรายรับและต่อมาได้มีการขอคืนในลักษณะลามกผิดได้ภายในกำหนดอายุความ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถอนคืนเงินรายรับ โดยถือปฏิบัติตามข้อ ๕๕ และข้อ ๕๖ ข้อ ๕๕ กำหนดว่า การถอนคืนเงินรายรับตามข้อ ๕๔ ให้ตรวจสอบและมีสาระสำคัญ ดังนี้ (๑) เหตุผลความจำเป็นในการถอนคืนเงินรายรับที่น่าส่งเป็นรายรับที่น่าส่งแล้ว (๒) หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ... และข้อ ๕๖ กำหนดวิธีปฏิบัติในการถอนคืนเงินรายรับ ให้ปฏิบัติดังนี้ (๑) ขอเงินคืนภายในปีงบประมาณที่รับเงินเมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องให้จ่ายคืนเงินรายรับดังกล่าว โดยต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น และ (๒) ขอเงินคืนภายหลังจากปีงบประมาณที่รับเงินรายรับเมื่อตรวจสอบแล้วเห็นว่า ถูกต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายขาดเงินสะสมได้ โดยต้องได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น ดังนั้น กรณีที่ผู้ประกอบการได้ยื่นขอใบอนุญาตจัดตั้งตลาด จัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และหนังสือรับรองการแจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร และได้ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง ตามข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ก่อนวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นวันที่กฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้ง ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวก็สามารถขอคืนเงินค่าธรรมเนียมได้ โดยถือปฏิบัติตามข้อ ๕๔ ข้อ ๕๕ และข้อ ๕๖ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม